

แนวทางการสอนคำศัพท์ภาษาเกาหลีแก่ผู้เรียนชาวไทย: กรณีฮันจา (ตัวอักษรจีนในภาษาเกาหลี)

A Study on Educational Method of Korean Vocabulary for Thai Learners: A Focus on Hanja (Sino-Korean Words)

กนกวรรณ สาโรจน์ (Kanokwan Sarojna)¹

บทคัดย่อ

กลวิธีในการเรียนการสอนคำศัพท์คือ ผู้เรียนต้องสามารถเข้าใจคำศัพท์ให้ได้มากที่สุดและให้เกิดความลำบากน้อยที่สุดในการจดจำ โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างคำศัพท์จะเป็นการช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่มากขึ้นในการเรียน จุดประสงค์ในการเรียนการสอนคำศัพท์ ประกอบด้วย ส่งเสริมความสามารถในการเพิ่มพูนคำศัพท์ด้วยตนเอง สร้างสรรค์พจนานุกรมออนไลน์ให้เป็นตำรา และส่งเสริมความคิดในการเปรียบเทียบภาษาไทยกับภาษาเกาหลี

จุดประสงค์ของบทความนี้คือ นำเสนอวิธีการเรียนสอนคำศัพท์ภาษาเกาหลีแก่ผู้เรียนชาวไทย โดยมุ่งเน้นไปที่คำ 'ฮันจา' ซึ่งเป็นคำที่มาจากตัวอักษรจีน และใช้พจนานุกรมออนไลน์เป็นเครื่องมือ อย่างไรก็ตามรูปแบบของเนื้อหาจะมีความแตกต่างจากการเรียนการสอน 'คำศัพท์ภาษาเกาหลีแท้' เนื่องจากคำสองชนิดนี้มีลักษณะทางรูปแบบแตกต่างกัน

ผู้เรียนจะหาความสัมพันธ์ระหว่างคำจากคำศัพท์พื้นฐานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงผสมผสาน (Combination relationship) โดยใช้พจนานุกรมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการสืบค้นสำรวจข้อมูล ซึ่งมีเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องสำหรับสำรวจฮันจา 3 ประการ คือ 1) จำนวนพยางค์ 2) ตำแหน่ง และ 3) ความหมาย จากนั้นกรอกข้อมูลลงในตารางที่กำหนดให้ พร้อมแปลข้อมูลหรือตัวอย่างเป็นภาษาไทยแนบต้นฉบับภาษาเกาหลี และนำมารายงานหน้าชั้น

¹ ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คำสำคัญ: ฮันจา, คำศัพท์พื้นฐาน, ความสัมพันธ์เชิงผสมผสาน, พจนานุกรมออนไลน์

Abstract

It is simple to state that a technique to gain vocabulary is that learners have to learn as many vocabulary items as they can with the least difficulty in remembering them. Hence, to facilitate learners, an instructor has to apply morphological knowledge into teaching. The objectives of this study are 1) to enhance self-study ability for learning vocabulary, 2) to implement on-line dictionary as a textbook, and 3) to promote Thai-Korean comparative concept.

The object of this paper is to propose method for teaching Thai learners Korean vocabularies. It is to focus on 'Hanja (Sino-Korean Words)' through on-line dictionaries. However, the contents of education methods are different from native Korean words because their morphological characteristics are different.

The learners need to make use of on-line dictionary to seek the relationship between the appointed foundation words consisting of vocabulary with combination relationship. After that, the learners are asked to fill in the table with information they gain. The determinants for seeking related Sino-Korean words are 1) number of syllables, 2) position in a word, and 3) its meaning. They then have to translate the information or examples from Korean into Thai and present them in the class.

Keywords: Hanja, Basic Vocabularies, Combination Relationship, On-Line Dictionary

บทนำ

'ฮันจา (Hanja)' หรือ 'ตัวอักษรจีนในภาษาเกาหลี (Sino-Korean Word)' ถูกเปรียบเทียบได้ว่าเป็นสิ่งที่เรา "กลืนไม่เข้า คายไม่ออก" ซึ่งเกิดจากลักษณะและคุณสมบัติ

พิเศษของฮันจานั่นเอง เนื่องจากไม่สามารถพิจารณาให้ฮันจาเป็นภาษาเกาหลี โดยสมบูรณ์ เพราะมีหลายสิ่งที่แตกต่างกันจากคำศัพท์ภาษาเกาหลีแท้ เรียกโดยย่อว่า ‘คำเกาหลีแท้ (Native Korean Word)’ และไม่สามารถพิจารณาให้เป็นภาษาต่างประเทศในภาษาเกาหลีได้ เพราะจำนวนคำศัพท์ในภาษาเกาหลีที่บรรจุอยู่ในพจนานุกรมภาษาเกาหลีมีจำนวนเกินกว่าร้อยละ 50 เป็นคำฮันจา (Park Hye Jin, 2010: 22)²

การพิจารณาว่า ฮันจา เป็นภาษาเกาหลีหรือเป็นภาษาต่างประเทศนั้น เป็นหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญทางภาษาศาสตร์ภาษาเกาหลี ที่ต้องวิเคราะห์ลักษณะต่าง ๆ ในทางวิทยาศาสตร์และกำหนดระบบกฎเกณฑ์ แต่หากพิจารณาในด้านการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาเกาหลี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนชาวไทย ลักษณะเฉพาะของฮันจา เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ให้บรรลุความสำเร็จได้ง่ายขึ้น แม้ไม่ถึงขั้นเป็น “เสียนอนกิน” แต่สามารถกล่าวได้ว่าเป็นเรื่องของการ “ปอกกล้วยเข้าปาก”

เมื่อเปรียบเทียบกับคำเกาหลีแท้ ลักษณะเด่นที่สำคัญที่สุดของฮันจา คือ หน่วยความหมาย ‘1 พยางค์ = 1 หน่วยคำ’³ เนื่องจากว่ายังคงลักษณะของภาษาจีนที่เป็น ‘ภาษาคำโดด (Isolated Language)’ และเป็น ‘ภาษาคำพยางค์เดียว

2

	คำเกาหลีแท้	คำฮันจา	คำยืม	คำยืมแบบผสม	รวม
พจนานุกรมภาษาเกาหลี (1999)	111,299 (25.29%)	251,478 (57.15%)	23,196 (5.27%)	54,091 (12.29%)	440,064
2002~2004 คำใหม่	86 (5.1%)	438 (26%)	612 (36.4%)	1,092 (65%)	1,682
2008 คำใหม่	51 (8.65%)	214 (37.20%)	77 (13.32%)	236 (40.83%)	578

³ หากจะกล่าวให้ชัดเจน ‘1 พยางค์ = 1 หน่วยคำ’ เป็นลักษณะของตัวอักษรจีน (Chinese Character) เนื่องจากในภาษาเกาหลีเมื่อเราแบ่งฮันจาออก 1 พยางค์ ส่วนใหญ่จะไม่สามารถเป็น 1 หน่วยความหมายได้ แต่เนื่องจากที่นี้ไม่ได้แบ่งฮันจา กับตัวอักษรจีนในทางทฤษฎีอย่างเคร่งครัด จึงใช้คำอธิบายนี้เพื่อความเข้าใจที่ง่ายขึ้น

(Monosyllabic Language)' ซึ่งแตกต่างจากคำเกาหลีแท้ที่เป็น 'ภาษาคำติดต่อ (Agglutinative Language)' และเป็น 'ภาษาคำหลายพยางค์ (Multisyllabic Language)'⁴ จึงไม่สามารถพิจารณาหรือดำเนินการใด ๆ กับคำ 2 ประเภทนี้ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันได้ และยังคงเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณากันต่อไป แต่กระนั้น สำหรับผู้เรียนชาวไทย ลักษณะ '1 พยางค์ = 1 หน่วยคำ' ของฮันจากลับเป็นประโยชน์อย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับคำภาษาเกาหลีแท้ในด้านการวิเคราะห์ความหมาย ดังนั้นเมื่อง่ายต่อการวิเคราะห์จึงจะง่ายต่อการเข้าใจและนำไปใช้⁵

ลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งของฮันจา คือ 'ความสามารถในการสร้างคำใหม่' จากที่กล่าวไปแล้วว่าจำนวนมากกว่าร้อยละ 50⁶ ของคำศัพท์ในภาษาเกาหลีเป็นฮันจา โดยสามารถกล่าวได้ว่าเป็นผลจากการสร้างคำใหม่จากคำที่มีอยู่เดิม จึงแสดงให้เห็นเด่นชัดว่า ความสามารถในการสร้างคำขึ้นใหม่ของฮันจามีมากกว่าคำเกาหลีแท้ ดังนั้นความเข้าใจและการนำฮันจาไปใช้อย่างถูกต้อง จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ภาษาเกาหลีให้ง่ายมากยิ่งขึ้น

บทความนี้จึงมีจุดประสงค์ที่จะนำลักษณะเด่นของฮันจา คือ หน่วยความหมาย '1 พยางค์ = 1 หน่วยคำ' มาเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนคำศัพท์ในภาษาเกาหลีให้กับผู้เรียนชาวไทย โดยใช้พจนานุกรมออนไลน์เป็นเครื่องมือ และเมื่อฮันจามีความแตกต่างกับคำเกาหลีแท้ การเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องจึงควรมีวิธีการที่แตกต่าง

⁴ นักวิชาการทางภาษาศาสตร์เกาหลีต่างมีความเห็นที่หลากหลาย และในบทความนี้ได้มุ่งเน้นไปที่การนำเสนอความแตกต่างระหว่างคำเกาหลีแท้และฮันจา ซึ่งอาจสร้างภาระเพิ่มให้กับผู้เรียน จึงขอลำดับถึงเพียง 'พยางค์' อันเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

⁵ เป็นที่ทราบกันดีว่า ภาษาไทยมีลักษณะเหมือนกับภาษาจีนคือ เป็นภาษาคำโดดพยางค์เดียว เมื่อผู้เรียนชาวไทยต้องพบกับภาษาเกาหลีซึ่งเป็นภาษาคำติดต่อหลายพยางค์ จึงเกิดความสับสนและความยุ่งยากในการวิเคราะห์ความหมายของคำในทางตรงกันข้ามเมื่อพบกับฮันจา ซึ่งมีหน่วยความหมายที่เสถียร จึงก่อให้เกิดความรู้สึกที่เป็นมิตรมากกว่าคำเกาหลีแท้ ตัวอย่างเช่น คำภาษาเกาหลีแท้ $ㅁ\text{ㅡ}\text{ㅅ}$ มาจาก $ㅁ\text{ㅡ}\text{ㅅ}\text{ㅡ}\text{ㅅ}$ เมื่อรวมเป็นคำใหม่จึงเกิดการตัด ㅡ ทิ้ง ทำให้ผู้เรียนต้องศึกษากฎของการสร้างคำใหม่ของภาษาเกาหลีแท้ แต่หากเป็นฮันจาจะไม่เกิดเหตุการณ์ลักษณะนี้ขึ้น ตัวอย่างเช่น $\text{물}\text{질}\text{적}$ (物質的) เกิดจาก $\text{물}\text{질}\text{+}\text{적}$ (物質+的) ไม่มีการตัด ㅡ ทิ้ง

⁶ ดูจากตารางในเชิงอรรถ 2

กันด้วย เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาความสามารถทางภาษาเกาหลีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

จุดประสงค์ แนวทาง และระเบียบวิธีของการเรียนการสอน⁷

จุดประสงค์และองค์ประกอบของการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาเกาหลีสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมความสามารถในการเพิ่มพูนคำศัพท์ด้วยตนเอง

ในที่นี้จะเน้นเรื่อง ‘ความสามารถด้วยตนเอง’ เป็นประเด็นหลัก โดยจุดประสงค์ในการเรียนการสอนคำศัพท์คือ มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านคำศัพท์ (Lexical Ability)⁸ ซึ่งความสามารถในการเพิ่มพูนคำศัพท์ (Increase the Number of Vocabulary) เป็นส่วนหนึ่งของสิ่งนี้ และการเรียนการสอนนี้ก็มีจุดประสงค์ในการเสริมสร้างความสามารถทางด้านคำศัพท์ให้ดียิ่งขึ้น แต่จำเป็นต้องพิจารณาเงื่อนไขในด้านอื่น ๆ ประกอบด้วยเช่นกัน

ในส่วนของความสามารถด้วยตนเองนั้น ไม่ได้กำหนดเพียงแค่การเรียนรู้คำศัพท์เท่านั้น แต่รวมไปถึงการเรียนการสอนภาษาเกาหลีในด้านอื่น ๆ ทั้งหมดด้วย หากลองเปรียบเทียบองค์ประกอบพื้นฐานระหว่าง ‘ไวยากรณ์’ และ ‘คำศัพท์’ จะช่วยให้เข้าใจในประเด็นนี้ได้ง่ายขึ้น⁹

⁷ เนื่องจากได้เสนอแนวการสอนคำศัพท์ภาษาเกาหลีไว้ใน กนกวรรณ สารโรจน์.(2560) เนื้อหาของจุดประสงค์ แนวทาง และระเบียบวิธีการสอน รวมถึงวิธีการสอนจึงอาจมีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน

⁸ ความสามารถด้านคำศัพท์ สามารถแบ่งออกได้เป็นลำดับดังนี้ ความแม่นยำ (accuracy) ⊃ ความเหมาะสม (appropriacy) ⊃ ความเที่ยงตรง (Validity) ⊃ ความคิดริเริ่ม (Originality) แต่ในที่นี้จะอยู่ในชั้นความเหมาะสมเท่านั้น รายละเอียดเกี่ยวกับลำดับต่าง ๆ สามารถอ่านได้จากงานเขียนของ ชินมย็องซ็อน (Shin, Myeong Seon, 2011)

⁹ แต่กระนั้น หากนำความแตกต่างของ ไวยากรณ์ และคำศัพท์ วิเคราะห์ลงลึกถึงความสัมพันธ์ของทั้งสองแล้ว จะเป็นการสร้างความสับสนและไม่ถูกต้อง เพราะแม้จะกล่าวว่าจะสามารถกำหนดความหมายของไวยากรณ์ได้อย่างไม่ยากแต่คำช่วย ‘은/는’, ‘이/가’ หรือคำลงท้าย ‘-니까’, ‘-아서’ เหล่านี้ สำหรับผู้เรียนชาวไทยต้องใช้เวลานานพอสมควรในการเข้าใจความหมายทางไวยากรณ์แล้วสามารถแยกความแตกต่างและนำไปใช้ได้ถูกต้อง

ประการที่ 1 คือ ในด้านของปริมาณ จำนวนของหน่วยที่ประกอบให้เป็น ไวยากรณ์นั้นอยู่ใน 'กลุ่มปิด (Close Category)' ส่วนจำนวนของหน่วยที่ประกอบ ให้เป็นคำศัพท์นั้นอยู่ใน 'กลุ่มเปิด (Open Category)' ประการที่ 2 หากพิจารณา ในด้านของคุณภาพ จะมองในเรื่องของความหมายเป็นหลัก ความหมายของ หน่วยไวยากรณ์จะเป็น 'โดยรูปแบบ (Formal)' ดังนั้นจึงสามารถกำหนดความหมาย ได้อย่างไม่ยาก ในทางตรงกันข้ามความหมายของหน่วยคำศัพท์จะเป็น 'โดยตามจริง (Actual)' ดังนั้นจึงไม่สามารถกำหนดความหมายได้โดยง่าย เนื่องจากความหมาย ของหน่วยเหล่านี้เป็นไปตามเนื้อหาสภาพแวดล้อมหรือบริบท และเปลี่ยนแปลง ได้ง่าย กล่าวคือความหมายถูกใช้ในลักษณะเฉพาะ อีกทั้งเกิดการเปลี่ยนแปลง เกิดการแพร่ขยาย เกิดการแทนที่ และอื่น ๆ

ในด้านการศึกษา หากลองเรียบเรียงเรียงลักษณะพิเศษเหล่านี้สามารถสรุป ได้ง่าย ๆ ดังนี้คือ การเรียนการสอน 'ไวยากรณ์' สามารถกำหนดเนื้อหาและระยะเวลา ได้ แต่หากกำหนดเนื้อหาและระยะเวลากับการเรียนการสอน 'คำศัพท์' จะเป็นการไร้ประโยชน์ เพราะอาจกล่าวได้ว่า 'คำศัพท์' เป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้กันตลอดชีวิต (Lifelong Study) ที่ไม่สามารถกำหนดระยะเวลาได้ เป็นสิ่งที่ต้องเน้นเนื้อหาไปใน ทิศทางที่เมื่อเกิดปัญหาขึ้น ผู้เรียนต้องหาหนทางในพัฒนาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง อย่างเป็นสำคัญ ดังนั้น 'ไวยากรณ์' สำคัญที่การศึกษา แต่ 'คำศัพท์' สำคัญที่การฝึกฝน ดังนั้น 'ความสามารถด้วยตนเอง' ที่เป็นประเด็นหลักในการเรียนการสอนคำศัพท์ จึงไม่ใช่เป็นเพียงแค่วิธีการที่ต้องรีบง่าย แต่ต้องถูกต้องเหมาะสมและมีกฎระเบียบด้วย

2. สร้างสรรค์พจนานุกรมออนไลน์ให้เป็นตำรา

จุดประสงค์ข้อนี้ถือเป็นหลักสำคัญที่สุดในการเรียนการสอน เนื่องจาก ในประเทศไทยยังไม่ปรากฏตำราที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง 'ศัพท์วิทยา (Lexicology)' ของ ภาษาเกาหลีที่เป็นมาตรฐานให้ผู้เรียนได้ทำการศึกษาได้ จึงมีความจำเป็นและมีความหมายอย่างยิ่งในการเริ่มต้น เพราะพจนานุกรมเป็นส่วนประกอบที่ขาดไม่ได้ ในการเรียนการสอนภาษาที่ 2 แต่ดูเหมือนว่าผู้เรียนยังไม่มีการใช้พจนานุกรม ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยผู้เรียนมักจะใช้เพียงแคหาความหมายของคำศัพท์ที่ต้องการ เท่านั้น ข้อมูลด้านอื่น ๆ ของคำศัพท์ที่ไม่ได้ใช้งานยังมีมากมาย เช่น ข้อมูลทางเสียง รูป ไวยากรณ์ ตัวอย่างในการใช้งาน คำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ ข้อมูลเหล่านี้เป็น

ข้อมูลที่ถูกต้องและได้มาตรฐานที่สุด จึงสามารถกล่าวได้ว่าจะมีตำราไวยากรณ์ และตำราคำศัพท์ที่โดสมบูรณ์ได้เช่นนี้ และมีพจนานุกรมภาษาเกาหลีออนไลน์เกิดขึ้นมากมาย สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและไม่จำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ เพิ่มเติม จึงมีความเป็นไปได้ที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ แต่ขึ้นอยู่กับว่าผู้เรียนสามารถใช้งานของพจนานุกรมออนไลน์ได้มากน้อยเพียงใด

3. ส่งเสริมความคิดในการเปรียบเทียบภาษาไทยกับภาษาเกาหลี

จุดประสงค์ในข้อนี้ไม่ได้เพียงแต่จำเป็นต่อการเรียนการสอนคำศัพท์เท่านั้น แต่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เหตุผลของการเรียนภาษาต่างประเทศของแต่ละบุคคลต่างไม่เหมือนกัน แต่มีอยู่ 2 ประการที่ทุกคนต้องมีเหมือนกันก็คือ ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่ได้มาซึ่งภาษาแม่เป็นพื้นฐานเดิม และจะต้องเรียนรู้และฝึกฝนภาษาต่างประเทศ ดังนั้นการได้มาซึ่งภาษาแม่จะเป็นจุดเริ่มต้นและจุดอ้างอิงในการเข้าใจภาษาต่างประเทศ และหากจะเรียนรู้และฝึกฝนให้ได้ดี จำเป็นต้องมีจุดเริ่มต้นที่เข้มแข็ง และมีจุดอ้างอิงที่ต้องสมบูรณ์เปี่ยมไปด้วยคุณค่า หากไม่พัฒนาการสร้างอัตลักษณ์และการรับรู้ความรู้สึกเกี่ยวกับภาษาแม่แล้ว จะไม่สามารถประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศได้

เนื้อหาและวิธีการของการเรียนการสอน

การเรียนการสอนจะดำเนินไปด้วยการให้ผู้เรียนสำรวจข้อมูลคำศัพท์ที่ได้รับมอบหมายแล้วออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยช่วงแรกของการเรียนการสอน ผู้สอนจะได้อธิบายข้อมูลเบื้องต้นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ ที่มาและสถานภาพของฮันจาในภาษาเกาหลี ลักษณะพิเศษทางรูป และเสียง เช่น กฎการเริ่มต้นคำ (Initial Law) คำพ้องรูป (Homograph) รวมถึงอธิบายวิธีการสำรวจข้อมูลที่ได้รับทางพจนานุกรมออนไลน์

วิธีการสำรวจข้อมูลคำศัพท์คือ กำหนดฮันจาพื้นฐานที่ต้องการ และสืบค้นความหมายหลักที่เกี่ยวข้องมาจัดระบบ แล้วสำรวจฮันจาที่มีความเกี่ยวข้องกับฮันจาพื้นฐานที่ได้กำหนดไว้ให้ได้มากที่สุด โดยใช้พจนานุกรมภาษาเกาหลีออนไลน์ จากนั้นก็นำมาจัดระเบียบตามความหมายหลักที่ได้กำหนดไว้ แล้วรายงานหน้าชั้นเรียน

ในที่นี้ได้กำหนดเกณฑ์สำหรับสำรวจฮันจาที่เกี่ยวข้องไว้ 3 ประการ คือ จำนวนพยางค์ ตำแหน่ง และความหมาย โดย 'จำนวนพยางค์' กำหนดไว้คือ ฮันจา 2 พยางค์ 3 พยางค์ 4 พยางค์ 5 พยางค์ (1 พยางค์ คือ ฮันจาพื้นฐานที่กำหนดไว้) แต่ในการเรียนการสอนจะกำหนดไว้เพียงแต่ที่ 3 พยางค์¹⁰ สำหรับ 'ตำแหน่ง' หมายถึง ตำแหน่งของฮันจาพื้นฐานที่ได้กำหนดไว้ว่าอยู่ส่วนใดของคำ เพราะตำแหน่งของฮันจาเป็นตัวแปรความหมายของคำ ส่วน 'ความหมาย' เป็นตัวแปรคงที่ของการเรียนการสอนคำศัพท์ เนื่องจากความสัมพันธ์เชิงผสมผสาน (Combination Relationship) ของคำในลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดจากการประสมของฮันจาพื้นฐาน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การแบ่ง หรือแม้แต่การวิวัฒนาการของความหมาย หากนำความหมายเหล่านี้มาจัดระเบียบและนำไปประยุกต์ใช้ได้ จะสามารถกล่าวได้ว่าการเรียนการสอนนี้ประสบความสำเร็จตามมุ่งหมาย

สำหรับพจนานุกรมออนไลน์ที่จะนำมาใช้เป็นหลักคือ พจนานุกรมภาษาเกาหลีของสถาบันภาษาเกาหลีแห่งชาติ (National Institute of Korean Language) ส่วนพจนานุกรมออนไลน์อื่น ๆ เช่น เนเวอร์พจนานุกรมออนไลน์ (Naver Dictionary) หรือ ดาอูมพจนานุกรมออนไลน์ (Daum Dictionary)¹¹ นอกจากนั้นผู้เรียนยังสามารถหาข้อมูลได้จากพจนานุกรมอื่น ๆ ได้ตามที่ต้องการ

ผลการสำรวจที่ได้จะต้องนำมากรอกลงในตารางตามที่ได้กำหนดให้ไว้ (ดูตัวอย่างจากภาคผนวก) ประโยคตัวอย่างหรือข้อมูลที่ได้ ผู้เรียนต้องแปลเป็นภาษาไทยแนบพร้อมกับต้นฉบับภาษาเกาหลีด้วย ในการนำเสนอผู้เรียนสามารถเลือกรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่พิจารณาแล้วว่ามีความน่าสนใจ และต้องแสดงการเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างทางภาษา หรืออาจรวมไปถึงทางวัฒนธรรมด้วย

¹⁰ จำนวนฮันจา โดยส่วนใหญ่จะมี 2 พยางค์ ส่วนฮันจาที่นำมาใช้ในภาษาเกาหลี โดยส่วนใหญ่จะมี 3 พยางค์ (Kim Chang Sop, 2001) และฮันจา 4 พยางค์ขึ้นไป จะเกิดจากการประสมกันของฮันจา 2 พยางค์ กับ 3 พยางค์ (Shim Jae Gi, 1987)

¹¹ โดยเนเวอร์พจนานุกรมออนไลน์มีความเชื่อมโยงกับพจนานุกรมของสถาบันภาษาเกาหลีแห่งชาติ แต่ได้มีการพัฒนาด้านอื่น ๆ ขึ้นมาเป็นของตนเองด้วย โดยเฉพาะส่วนที่เป็นภาษาเกาหลี-ไทย และดาอูมพจนานุกรมออนไลน์ มีความเชื่อมโยงกับพจนานุกรมภาษาเกาหลีที่พัฒนาโดยมหาวิทยาลัยโคเรีย ซึ่งมีการวิเคราะห์คำไว้อย่างละเอียด

ตัวอย่างเนื้อหา

ตัวอย่างของเนื้อหาที่นำมาเสนอคือ ฮันจา ‘생(生: saeng)’¹² สิ่งที่ต้องดำเนินการอันดับแรกคือ การสำรวจจำนวนรูปและความหมายพื้นฐาน¹³ ในที่นี้รูปของ ‘생’ คือ ‘(生)’ เมื่อพิมพ์คำว่า ‘생’ ในกรอบสี่บับคั่นของพจนานุกรมภาษาเกาหลีของสถาบันภาษาเกาหลีแห่งชาติ จะพบว่า มี ‘생’ ถึง 8 ประเภท โดยเสียงและรูปเหมือนกัน มีทั้งหมด 5 ประเภท ดังต่อไปนี้

1) 생02(生)

「명사」

「1」 = 삶 「1」 .

「2」 『불교』 십이 연기의 하나. 세상에 태어나는 일을 이른다.

「3」 『북한어』 ((부사적으로 쓰여)) 전혀 또는 생판.

2) 생03(生)

「대명사」

문어체에서, 말하는 이가 뒷사람에게 자기를 낮추어 이르는 일인칭 대명사.

3) 생-06(生)

「접사」

「1」 ((음식물을 나타내는 일부 명사 앞에 붙어)) ‘억지 아니한’의 뜻을 더하는 접두사.

「2」 ((몇몇 명사 앞에 붙어)) ‘물기가 아직 마르지 아니한’의 뜻을 더하는 접두사.

「3」 ((몇몇 명사 앞에 붙어)) ‘가공하지 아니한’의 뜻을 더하는 접두사.

「4」 ((몇몇 명사 앞에 붙어)) ‘직접적인 혈연관계인’의 뜻을 더하는 접두사.

¹² การกำหนดฮันจาพื้นฐาน สามารถดำเนินการได้ตามแต่สถานการณ์และความต้องการของผู้เรียนและผู้สอนที่ต้องปรึกษากัน แต่วิธีการที่สะดวกที่สุดคือ พิจารณาฮันจาที่มีคุณสมบัติเป็นวิภัติปัจจัย (Affix) เพราะจะได้จำนวนคำใหม่ที่มีความเกี่ยวข้องจำนวนมาก ฮันจาไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลได้หลากหลาย ในที่นี้พิจารณาจากการจัดหมวดหมู่ของ Won Mi Jin (2014), Park Hyong Ik (2004)

¹³ พจนานุกรมภาษาเกาหลีที่เกี่ยวข้องกับฮันจา มี 2 ชนิดคือ พจนานุกรมฮันจา และพจนานุกรมภาษาเกาหลี โดยการเรียงการสอนนี้กำหนดให้ใช้พจนานุกรมภาษาเกาหลีเป็นหลัก ส่วนพจนานุกรมฮันจาใช้เพื่อการพิจารณาประกอบ เนื่องจากพจนานุกรมฮันจาไม่มีข้อมูลที่สมบูรณ์ตามที่ต้องการ

「5」 ((일부 명사 앞에 붙어)) ‘억지스러운’ 또는 ‘공연한’의 뜻을 더하는 접두사.

「6」 ((몇몇 명사 앞에 붙어)) ‘지독한’ 또는 ‘혹독한’의 뜻을 더하는 접두사.

「7」 ((고기를 나타내는 일부 명사 앞에 붙어)) ‘얼리지 아니한’의 뜻을 더하는 접두사.

4) -생07(生)

「접사」

「1」 ((간지를 나타내는 명사 또는 날짜를 나타내는 명사구 뒤에 붙어)) ‘그때에 태어남’의 뜻을 더하는 접미사.

「2」 ((햇수를 나타내는 명사구 뒤에 붙어)) ‘그 햇수 동안 자람’의 뜻을 더하는 접미사.

5) -생08(生)

「접사」

「1」 ((일부 명사 뒤에 붙어)) ‘학생’의 뜻을 더하는 접미사.

「2」 ((인명의 성(姓)을 나타내는 명사 뒤에 붙어)) ‘젊은 사람’의 뜻을 더하는 접미사.

ในที่นี้ไม่ได้จัดระเบียบความหมายเพื่อการท่องจำ แต่เป็นการจัดระเบียบ อันจาที่เกี่ยวข้องตามประเภทที่ได้กำหนดไว้ข้างต้นคือ ‘ความหมาย’ ให้เป็นจุดพิจารณา ที่สำคัญ เนื่องจากการอธิบายซ้ำ ๆ ‘의 앞에 붙어’, ‘의 뒤에 붙어’ มีประโยชน์ ต่อการอธิบายคำว่า 접사 (วิบัติปัจจัย) ส่วน 명사 (คำนาม) 대명사 (คำสรรพนาม) ให้พิจารณาจากคำช่วย (조사) ที่ตามมาด้านหลังเป็นสำคัญ¹⁴

สถานการณ์คำนาม ‘생 (生)’ มีความหมายคือ ‘삶, 생명, 인생 (life, living)’ เมื่ออยู่ในรูปของ ‘생하다’ จะมีความหมายว่า ‘태어나다 (be born), 생기다 (be formed), 발생하다¹⁵’ สถานภาพปัจจัย ในพจนานุกรมได้อธิบายไว้อย่างละเอียด จึงไม่ขอกล่าวซ้ำ

¹⁴ การใช้ ‘생 (生)’ ในรูปของคำนาม คือ

‘=삶’에는 우리가 ‘생에 대한 회의/생을 보람차게 사는 방법/생과 사 (死) 의 갈림길.’ จาก ‘생애, 생을, 생과사, 생하다(동사)’ เราสามารถเห็นได้ว่ารูปของ ‘생 (生)’ ที่ปรากฏรูปต่าง ๆ นั้น มีความสำคัญมากกว่าการจดจำเพียงแต่คำจำกัดความ 명사 (คำนาม)

¹⁵ (เหตุการณ์ต่าง ๆ) occur, happen, arise, come about, take place; (สงคราม โรคระบาด) break out; (ประสิทธิภาพ) take effect, come into force

เมื่อทำการจัดระเบียบรูปและความหมายเรียบร้อยแล้วจึงเริ่มการสำรวจหาคำที่เกี่ยวข้อง ก่อนอื่นสำรวจจาก ‘จำนวนพยางค์’ แล้วตามด้วย ‘ตำแหน่ง’ โดยที่นี้กำหนดไว้เพียงแค่ 3 พยางค์

6) 2-ต้นคำ¹⁶

생가(生家), 생감(生-), 생것(生-), 생계(生計), 생고(生苦), 생곡(生穀), 생과(生果), 생광(生鎗), 생굴(生-), 생귀(生貴), 생균(生菌), 생기(生氣), 생김(生-, 날김), 생남(生男), 생녀(生女), 생년(生年), 생니(生-, 齒牙), 생닭(生-), 생도(生徒), 생돈(生-), 생땅(生-), 생떼(生-), 생동(生動), 생득(生得), 생령(生靈), 생리(生理), 생매(生埋), 생면(生面), 생명(生命), 생모(生母), 생물(生沒), 생물(生物), 생민(生民), 생밤(生), 생살(生-), 생술(生-), 생쌀(生-), 생병(生病), 생부(生父), 생물(生仏), 생사(生死), 생산(生産), 생색(生色), 생선(生鮮), 생성(生成), 생수(生水), 생시(生時), 생식(生食), 생식(生殖), 생신(生辰), 생애(生涯), 생약(生藥), 생업(生業), 생원(生員), 생월(生月), 생유(生乳), 생육(生肉), 생육(生育), 생일(生日), 생자(生子), 생자(生者), 성장(生長), 생전(生前), 생짚(生-), 생존(生存), 생졸(生卒), 생즙(生汁), 생지(生地), 생짜(生-), 생채(生菜), 생체(生體), 생태(生態), 생토(生土), 생포(生捕), 생피(生-), 생화(生花), 생활(生活), 생환(生還), 생후(生後), 생흔(生痕), 생흉(生-)

ได้ทำการสำรวจในกรณีที่เป็นคำ 2 พยางค์ และอยู่ในตำแหน่งต้นคำพบว่า คำที่เกิดจาก ‘생(生)’ ประสมกับคำเกาหลีแท้มีจำนวนมาก ซึ่งเป็นลักษณะพิเศษเนื่องจากโดยปกติสันจาจะประสมกับสันจาด้วยตัวเอง

7) 2-ท้ายคำ

가생(家生), 갱생(更生), 고생(苦生), 고생(古生), 공생(共生), 교생(敎生), 군생(群生), 금생(今生), 기생(寄生), 난생(-生), 난생(卵生), 내생(來生), 년생(年生), 다생(多生), 민생(民生), 반생(半生), 발생(發生), 방생(放生), 변생(變生), 사생(死生), 사생(私生), 살생(殺生), 상생(相生), 서생(書生), 선생(先生), 섭생(摂生), 소생(所生), 소생(蘇生), 수생(水生), 습생(濕生), 신생(新生), 쌍생(雙生), 야생(野生), 양생(養生), 여생(余生), 영생(永生), 우생(優生), 원생(原生), 위생(衛生), 유생(儒生), 육생(陸生), 인생(人生), 일생(一生), 자생(自生), 장생(長生), 재생(再生), 전생(前生), 중생(衆生), 천생(賤生), 축생(畜生), 출생(出生), 친생(親生), 탄생(誕生), 파생(派生), 평생(平生), 필생(畢生), 환생(還生), 회생(回生), 후생(厚生), 후생(後生)

¹⁶ ‘2-ต้นคำ’ หมายถึง เป็นคำ 2 พยางค์ และ ‘생(生)’ อยู่ต้นคำ ในที่นี้จะยกเว้น ภาษาเกาหลีเหนือ ทุกคำ คำเฉพาะที่ใช้ในกลุ่มพิเศษ (โดยเฉพาะคำศัพท์ทางศาสนา) เนื่องจากเป็นการยากที่ผู้เรียนชาวต่างชาติจะเข้าใจได้

ในกรณีที่เป็นคำ 2 พยางค์ และ ‘생(生)’ อยู่ในตำแหน่งท้ายคำ พบว่า มีความพิเศษคือ เมื่อประสมกับคำเกาหลีแท้แล้วกลายเป็นคำวิเศษณ์ (부사) เนื่องจากโดยปกติแล้วฮันจา 2 พยางค์ โดยส่วนใหญ่เป็นคำนาม

8) 3-ต้นคำ

생가슴(生-), 생가죽(生-), 생가지(生-), 생감자(生-), 생거름(生-), 생걱정(生-), 생고기(生-), 생고무(生-), 생고생(生苦生), 생고집(生固執), 생과부(生寡婦), 생과실(生果實), 생과일(生-), 생과자(生菓子), 생귀신(生鬼神), 생기침(生-), 생김치(生-), 생나무(生-), 생나물(生-), 생난리(生亂離), 생달걀(生-), 생담배(生-), 생도둑(生-), 생도적(生盜賊), 생된장(生-), 생딱지(生-), 생뎀전(生-), 생마늘(生-), 생매장(生埋葬), 생맥주(生麥酒), 생머리(生-), 생모시(生-), 생목숨(生-), 생무덤(生-), 생미역(生-), 생방송(生放送), 생병신(生病身), 생부모(生父母), 생사람(生-), 생소리(生-), 생소주(生-), 생손톱(生-), 생식품(生食品), 생아편(生阿片), 생야단(生惹端), 생억지(生-), 생엄살(生-), 생오이(生-), 생우유(生牛乳), 생음악(生音樂), 생이별(生離別), 생죽음(生-), 생지옥(生地獄), 생질색(生窒塞), 생초상(生初喪), 생핀잔(生-), 생필품(生必品),

ในกรณีที่เป็นคำ 3 พยางค์ และ ‘생(生)’ อยู่ต้นคำ คาดการณ์ว่าทำหน้าที่ เป็นวิภัติ (접두사) จึงทำให้กำหนดความหมายได้โดยง่าย และสามารถประสมกับ คำเกาหลีแท้ได้อย่างเป็นธรรมชาติ จึงสามารถบ่งชี้ได้ว่าทำหน้าที่เป็นวิภัติในภาษา เกาหลีอย่างสมบูรณ์

9) 3-กลางคำ

간생선(生鮮), 고생감(苦生-), 고생길(苦生-), 고생담(苦生談), 고생대(古生代), 고생문(苦生門), 고생물(古生物), 고생줄(苦生-), 고생태(古生態), 고생티(苦生-), 골생원(生員), 공생설(共生說), 공생애(公生涯), 공생활(公生活), 궁생원(窮生員), 과생채(瓜生菜), 궁생원(窮生員), 기생적(寄生的), 기생균(寄生菌), 기생근(寄生根), 기생물(寄生物), 기생방(妓生房), 기생벌(寄生-), 기생성(寄生性), 기생집(妓生-), 기생첩(妓生妾), 기생초(妓生草), 기생충(寄生虫), 공생원(生員), 닭생채(生菜), 독생자(独生子女), 무생계(無生界), 무생대(無生代), 무생물(無生物), 무생채(生菜), 미생물(微生物), 민생고(民生苦), 반생애(半生涯), 발생적(發生的), 발생기(發生期), 발생기(發生機/發生器), 발생량(發生量), 발생률(發生率), 발생지(發生地), 발생학(發生學), 방생계(放生契), 방생지(放生池), 방생회(放生會), 백생채(白生菜), 본생가(本生家), 본생친(本生親), 불생국(仏生國), 사생아(私生兒), 사생애(私生涯), 사생활(私生活), 살생부(殺生簿), 서생원(鼠生員), 선생님(先生-), 선생질(先生-), 성생활(性生活), 소생기(蘇生期), 소생법(蘇生法), 소생산(小生產), 소생실(蘇生室), 수생균(水生菌), 식생활(食生活), 신생국(新生國), 신생명(新生命), 신생아(新生兒),

신생활(新生活), 실생활(實生活), 쌍생녀(雙生女), 쌍생아(雙生兒), 쌍생어(雙生語), 쌍생자(雙生子), 야생적(野生的), 야생마(野生馬), 야생물(野生物), 야생성(野生性), 야생종(野生種), 야생초(野生草), 야생화(野生花), 웅생원(-生員), 우생학(優生學), 위생적(衛生的), 위생림(衛生林), 위생법(衛生法), 위생병(衛生兵), 위생복(衛生服), 유생물(有生物), 인생관(人生觀), 인생길(人生), 인생론(人生論), 자생적(自生的), 자생력(自生力), 자생종(自生種), 자생지(自生地), 재생림(再生林), 재생법(再生法), 재생산(再生産), 재생성(再生性), 재생종(再生種), 재생지(再生紙), 재생품(再生品), 증생원(生員), 주생활(住生活), 참생활(-生活), 촌생원(村生員), 출생률(出生率), 출생지(出生地), 친생녀(親生女), 친생자(親生子), 탄생일(誕生日), 탄생지(誕生地), 태생지(胎生地), 파생적(派生的), 파생률(派生律), 파생물(派生物), 파생법(派生法), 파생어(派生語), 파생음(派生音), 학생과(學生課), 학생복(學生服), 학생증(學生証), 학생회(學生會), 항생제(抗生劑), 헛생색(生色),

เป็นตัวอย่างของคำ 3 พยางค์ที่ '생(生)' อยู่กลางคำ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นของอันจาทิถูกนำมาใช้สร้างคำใหม่ในภาษาเกาหลี โดยอันจา 2 พยางค์จะเป็นคำพื้นฐาน แล้วด้านหน้าหรือด้านหลังจะมีคำเกาหลีแท้หรือคำอันจาอื่น 1 พยางค์มาประสมและเกิดเป็นคำใหม่ สังเกตได้ว่าคำ 1 พยางค์ที่มีประสมด้านหลังมีจำนวนมากกว่าประสมด้านหน้า ส่วนคำว่า '생원(生員)' แสดงลักษณะพิเศษให้เห็นคือ มีทั้งคำเกาหลีแท้และอันจา 1 พยางค์มาประสมอยู่ด้านหน้า (골생원, 공생원, 공생원, 서생원, 웅생원, 증생원, 촌생원) โดยทั่วไปใช้ในความหมายถึงการบ่งบอกบุคลิก หรือนิสัยของบุคคล ในกรณีนี้ '생원(生員)' ทำหน้าที่เป็นปัจจัยของคำศัพท์ที่อยู่ต้นพยางค์

10) 3-ท้ายคำ

강습생(講習生), 견습생(見習生), 결석생(欠席生), 고교생(高校生), 고학생(苦學生), 국비생(國費生), 금년생(今年生), 낙제생(落第生), 연년생(年年生), 다년생(多年生), 당년생(當年生), 대학생(大學生), 독학생(獨學生), 동급생(同級生), 동기생(同期生), 동창생(同窓生), 모범생(模範生), 문하생(門下生), 복학생(復學生), 수강생(受講生), 수련생(修練生), 수료생(修了生), 수습생(修習生), 수험생(受驗生), 신입생(新入生), 실습생(實習生), 여고생(女高生), 여대생(女大生), 여중생(女中生), 연구생(研究生), 연년생(年年生), 연수생(研修生), 열등생(劣等生), 우등생(優等生), 월년생(越年生), 유학생(留學生), 이년생(二年生), 일년생(一年生), 입시생(入試生), 입학생(入學生), 자연생(自然生), 자취생(自炊生), 장학생(獎學生), 재수생(再修生), 재적생(在籍生), 재학생(在學生), 전교생(全校生), 졸업생(卒業生), 중고생(中高生), 중학생(中學生), 지망생(志望生), 청강생(聽講生), 초년생(初年生), 출석생

(出席生), 통학생(通學生), 퇴학생(退學生), 특기생(特技生), 편입생(編入生), 하숙생(下宿生), 훈련생(訓練生)

ในกรณีนี้ '생(生)' มีสถานภาพเป็นปัจจัยอย่างชัดเจน โดยมีความหมายว่าเป็น 'นักเรียน (학생: 學生)' จะมีความหมายที่แตกต่างคือคำที่ประสมกับฮันจา 2 พยางค์ '년생(年生)' โดยมีคำว่า 금년생, 다년생, 당년생, 연년생, 월년생, 이년생, 일년생, 초년생 มีความหมายว่า '태어남 (birth)', '자람 (growth)', '살 (living)' หรือความหมายที่กว้างกว่าคือ 'นักเรียน' ซึ่งเป็น 'คน' โดยจะปรากฏร่วมกับ '년(年)'

ผู้เรียนจะวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญหรือสืบค้นมาได้ในลักษณะใด หรือเนื้อหา มากน้อยเพียงใดไม่สามารถคาดการณ์ได้ แม้ว่าการจัดระเบียบข้อมูลมีเงื่อนไข ด้านความหมาย แต่คาดหวังว่าจะสามารถพบลักษณะเฉพาะของฮันจาที่เป็นไป ในทางเดียวกัน ดังเช่นตัวอย่างของ '생(生)' ที่อยู่ท้ายคำ 3 พยางค์ เกือบทั้งหมด มีความหมาย 'นักเรียน' ซึ่งจะช่วยให้เป็นแนวทางให้แก่ผู้เรียนในการเข้าใจฮันจา คำอื่น ๆ หรือเป็นพื้นฐานสำหรับการสร้างคำใหม่ที่เกี่ยวข้อง โดยวิธีการจัดระเบียบ แสดงอยู่ในภาคผนวก

ข้อสังเกต

กลยุทธ์ที่สำคัญของการเรียนการสอนนี้คือ การใช้พจนานุกรมออนไลน์ เป็นเครื่องมือในการสำรวจ สืบค้นและจัดระเบียบคำศัพท์ และปัญหาหลักของการใช้พจนานุกรมออนไลน์ คือ

(1) ไม่มีการพิจารณาลำดับความยากง่ายของการเรียนการสอน รวมถึง ความถี่และความน่าเชื่อถือในการใช้งานของคำ จึงทำให้พบกับข้อมูลที่มากเกินไป ความจำเป็น

(2) หากเป็นคำศัพท์เกาหลีเหนือ สามารถทราบได้ทันที แต่หากเป็นคำศัพท์ เฉพาะด้านที่ใช้ในกลุ่มเฉพาะ ผู้เรียนจะไม่สามารถจำแนกได้ง่ายหากไม่มีพื้นฐาน ความรู้ภาษาเกาหลีด้านนั้น ๆ มาก่อน

(3) ผู้เรียนสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ได้มากน้อยเพียงใด เนื่องจากเป็นพจนานุกรมที่จัดทำขึ้นสำหรับชาวเกาหลี แม้ว่าผู้เรียนจะเป็นนิสิต ชั้นปี 4 ที่มีความรู้ภาษาเกาหลีในระดับดีพอสมควรก็ตาม

(4) ผู้เรียนสามารถนำข้อมูลทางวิชาการมาประยุกต์ใช้ในการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการสำรวจได้มากน้อยเพียงใด ในการค้นคว้าและจัดระเบียบคำศัพท์ ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้และเข้าใจลักษณะของคำ หรือ คำจำกัดความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น '접사', '접두사', '접미사', '어근', '어간'.....

และการเรียนการสอนนี้มุ่งไปที่ รูปและความหมายของฮันจาเท่านั้น ซึ่งยังมีลักษณะอื่น ๆ ที่ควรคำนึงถึงด้วย เช่น โครงสร้าง การนำไปใช้ วัฒนธรรม เป็นต้น และแม้ว่าในการเรียนการสอนนี้จะจำกัดอยู่เพียงฮันจา 3 พยางค์ แต่สำนวนที่มาจากภาษาจีน โดยประกอบขึ้นจากฮันจา 4 พยางค์ขึ้นไป ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง เนื่องจากไม่สามารถวิเคราะห์แยกทีละพยางค์ได้

รายการอ้างอิง

- กนกวรรณ สโรจน์. (2560). แนวทางการสอนคำศัพท์ภาษาเกาหลีแก่ผู้เรียนชาวไทย: กรณีคำศัพท์ภาษาเกาหลีแท้. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 25(49), 1-11.
- Kim, ChangSop. (2001). Word-formation in Sino-Korean and a Constraint of the Grammar of Native Korean. *Journal of Korean Linguistics* ,37, 177-195.
- Park, Hye Jin. (2010). *A Study on the Contents in Word-formation*. Republic of Korea: M.Ed. Thesis, Seoul National University.
- Park, Hyong Ik. (2004). *han-gu-geui sa-jeon-gwa sa-jeon-hak (Korean Dictionaries and Lexicography)*. Seoul, Korea: weo-rin.
- Kim, ChangSop. (2001). Word-formation in Sino-Korean and a Constraint of the Grammar of Native Korean. *Journal of Korean Linguistics*, 37, 177-195.
- Shim, Jae Gi. (1987). han-ja-eo-eui ku-jo-wa keu co-eo-ryeok (Sino-Korean words structures and word formations). *ku-geo saeng-hwal*, 8, 25-39.
- Shin, Myeong Seon. (2011). ku-geo-gwa eo-hui kyo-yuk nae-yong-eui yu-hyeong-hwa-etae-han yeon-gu (The Classification of Korean Vocabulary Educative Contents). *Korean language education research*, 40, 61-101.
- Won, Mi Jin. (2014). A Study on Selection of Derivational Affixes for Vocabulary Education of Korean language Learners. *han-guk sa-jeon-hak* ,23, 180-204.

ภาคผนวก

<ตัวอย่าง: ฮั่นจา '생(生)'>¹⁷

생 (生)	의미	1. 삶(생명, 인생, 생활등) ; 저(대명사) 2. 나다, 태어나다, 생기다 3. 안익은, (물기가) 안마른, 가공하지않은, 직접적인연관계인, 억지스러운/공연한, 지독한/혹독한, 얼리지않은(점두사) 4. 태어남, 자람, 학생, 젊은사람(접미사)	
	참조어	동음이의어	고: 1. 생(=생강) 한: 1. 생(性)=(씨03), 2. 생(笙)=(=생황(笙簧))
		유의·반의 한자어	유: 出 날출, 存 있을존, 活 살활, 産 날을산 반: 死 죽을사, 殺 죽일살
		기타	날-(점두사), 친-(親), 양-(養)
	음절	위치	용례
2음절	어두	1. (태어)나다/날다/ 생기다/만들다 생가(生家), 생고(生苦), 생귀(生貴), 생남(生男), 생녀(生女), 생년(生年), 생득(生得), 생모(生母), 생몰(生沒), 생부(生父), 생산(生産), 생색(生色), 생성(生成), 생시(生時), 생식(生殖), 생신(生辰), 생월(生月), 생육(生育), 생일(生日), 생자(生子), 생장(生長), 생전(生前), 생졸(生卒), 생지(生地), 생후(生後), 2. 삶(생명, 인생, 생활등)/살아있는/싱싱한 생계(生計), 생균(生菌), 생기(生氣), 생니(生-, 齒牙), 생동(生動), 생령(生靈), 생리(生理), 생매(生理), 생명(生命), 생물(生物), 생민(生民), 생불(生佛), 생사(生死), 생살(生-, 生涯), 생업(生業), 생자(生者), 생존(生存), 생즙(生汁), 생체(生體), 생태(生態), 생포(生捕), 생피(生-, 生花), 생활(生活), 생환(生還), 생흔(生痕), 3. 가공하지 않은/있던 그대로의/마르지 않은/안 익은(익힌) 생것(生-, 生薑(生-, 生穀(生穀), 생과(生果), 생굴(生-, 生光(生鑛), 생김(生-, 날김), 생닭(生-, 생땅(生-, 생면(生面), 생방(生-, 생살(生-, 생쌀(生), 생선(生鮮), 생술(生-, 생수(生水), 생식(生食), 생약(生藥), 생유(生乳), 생육(生肉), 생젓(生-, 생즙(生汁), 생피(生-, 생채(生菜), 생토(生土), 생흙(生-) 4. 공연한/억지스러운 생돈(生-, 생때(生-, 생병(生病), 생피(生-) 5. 학생/사람 생도(生徒), 생원(生員),	

¹⁷ ในกรณีที่ความหมายซ้ำหรือไม่ชัดเจนจะใส่ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

	<p>어말</p>	<ol style="list-style-type: none"> (태어)나다/날다/생기다/만들다 생(生), 난생(卵生), 다생(多生), 발생(發生), 사생(私生), 선생(先生), 소생(所生), 신생(新生), 쌍생(雙生), 야생(野生), 천생(賤生), 축생(畜生), 출생(出生), 친생(親生), 탄생(誕生), 파생(派生), 후생(後生) 삶(생명, 인생, 생활등)/산, 살아있는/싱싱한 가생(家生), 갱생(更生), 고생(苦生), 공생(共生), 금생(今生), 기생(寄生), 내생(來生), 민생(民生), 반생(半生), 방생(放生), 변생(變生), 살생(殺生), 상생(相生), 섭생(攝生), 수생(水生), 소생(蘇生), 습생(濕生), 야생(野生), 양생(養生), 여생(餘生), 영생(永生), 우생(優生), 육생(陸生), 원생(原生), 위생(衛生), 인생(人生), 일생(一生), 자생(自生), 장생(長生), 재생(再生), 전생(前生), 평생(平生), 필생(畢生), 환생(還生), 회생(回生), 후생(厚生), 가공하지 않은/있던 그대로의/마르지 않은/안 익은(익힌) 사생(寫生), 공연한/억지스러운 학생/사람 교생(敎生), 군생(群生), 기생(妓生), 년생(年生), 서생(書生), 선생(先生), 소생(小生), 유생(儒生), 중생(衆生),
3음절	<p>어두</p>	<ol style="list-style-type: none"> (태어)나다/날다/생기다/만들다 생부모(生父母), 삶(생명, 인생, 생활등)/산, 살아있는/싱싱한 생귀신(生鬼神), 생딱지(生-), 생매장(生埋葬), 생목숨(生-), 생음악(生音樂), 생지옥(生地獄), 생필품(生必品), 가공하지 않은/자연 그대로의/마르지 않은/안 익은(익힌) 생가족(生--), 생가지(生--), 생감자(生--), 생거름(生--), 생고기(生--), 생고무(生--), 생과실(生果實), 생과일(生--), 생과자(生菓子), 생김치(生--), 생나무(生--), 생나무(生--), 생달걀(生--), 생던장(生--), 생마늘(生--), 생맥주(生麥酒), 생머리(生--), 생모시(生--), 생미역(生--), 생방승(生放送), 생소리(生--), 생소주(生--), 생손톱(生--), 생식품(生食品), 생아편(生阿片), 생오이(生--), 생우유(生牛乳), 공연한/억지스러운 생가슴(生--), 생걱정(生--), 생고생(生苦生), 생고집(生固執), 생과부(生寡婦), 생귀신(生鬼神), 생기침(生--), 생난리(生亂離), 생담배(生--), 생도둑(生--), 생도적(生盜賊), 생따전(生--), 생무덤(生--), 생병신(生病身), 생사람(生--), 생소리(生--), 생아단(生惹端), 생억지(生--), 생엄살(生--), 생이별(生離別), 생죽음(生--), 생질색(生窒塞), 생초상(生初喪), 생핀잔(生--), 학생/사람

	<p>어중</p>	<p>1. (태어)나다/날다/생기다/만들다 발생적(發生的), 발생기(發生期), 발생기(發生機/發生器), 발생량(發生量), 발생률(發生率), 발생지(發生地), 발생학(發生學), 본생가(本生家), 본생친(本生親), 불생국(佛生國), 사생아(私生兒), 소생산(小生産), 신생국(新生國), 신생아(新生兒), 쌍생녀(雙生女), 쌍생아(雙生兒), 쌍생어(雙生語), 쌍생자(雙生子), 재생산(再生産), 출생률(出生率), 출생지(出生地), 친생녀(親生女), 친생자(親生子), 탄생일(誕生日), 탄생지(誕生地), 태생지(胎生地), 파생적(派生的), 파생률(派生律), 파생물(派生物), 파생법(派生法), 파생어(派生語), 파생음(派生音).</p> <p>2. 삶(생명, 인생, 생활등)/산, 살아있는/싱싱한 간생선(鮮), 고생감(苦生-), 고생길(苦生-), 고생담(苦生談), 고생대(古生代), 고생문(苦生門), 고생물(古生物), 고생줄(苦生-), 고생태(古生態), 고생티(苦生-), 공생설(共生說), 공생애(公生涯), 공생활(公生活), 과생채(瓜生業), 기생적(寄生的), 기생균(寄生菌), 기생근(寄生根), 기생물(寄生物), 기생벌(寄生-), 기생성(寄生性), 기생충(寄生蟲), 닭생채(生菜), 무생계(無生界), 무생대(無生代), 무생물(無生物), 무생채(生菜), 미생물(微生物), 민생고(民生苦), 반생애(半生涯), 방생계(放生契), 방생지(放生池), 방생회(放生會), 백생채(白生菜), 사생애(私生涯), 사생활(私生活), 살생부(殺生簿), 성생활(性生活), 소생기(蘇生期), 소생법(蘇生法), 소생실(蘇生室), 수생균(水生菌), 식생활(食生活), 신생명(新生命), 신생활(新生活), 실생활(實生活), 야생적(野生的), 야생마(野生馬), 야생물(野生物), 야생성(野生性), 야생종(野生種), 야생초(野生草), 야생화(野生花), 우수학(優生學), 위생적(衛生的), 위생림(衛生林), 위생법(衛生法), 위생병(衛生兵), 위생복(衛生服), 유생물(有生物), 인생관(人生觀), 인생길(人生), 인생론(人生論), 자생적(自生的), 자생력(自生力), 자생종(自生種), 자생지(自生地), 재생림(再生林), 재생법(再生法), 재생성(再生性), 재생종(再生種), 재생지(再生紙), 재생품(再生品), 주생활(住生活), 참생활(生活), 항생제(抗生劑).</p> <p>3. 가공하지 않은/있던 그대로의/마르지 않은/안 익은(익힌)</p> <p>4. 공연한/억지스러운 헛생색(-生色),</p> <p>5. 학생/사람 골생원(-生員), 궁생원(窮生員), 궁생원(窮生員), 기생방(妓生房), 기생집(妓生-), 기생첩(妓生妾), 기생초(妓生草), 골생원(-生員), 서생원(鼠生員), 선생님(先生-), 선생질(先生-), 웅생원(-生員), 증생원(生員), 촌생원(村生員), 학생과(學生課), 학생복(學生服), 학생증(學生證), 학생회(學生會).</p>
--	-----------	---

	<p>어말</p>	<p>1. (태어)나다/날다/생기다/만들다 금년생(今年生), 연년생(年年生), 당년생(當年生), 이년생(二年生), 일년생(一年生), 자연생(自然生),</p> <p>2. 삶(생명, 인생, 생활등)/산, 살아있는/싱싱한</p> <p>3. 가공하지않은/있던그대로의/마르지않은/안익은(익힌)</p> <p>4. 공연한/억지스러운</p> <p>5. 학생/사람 강습생(講習生), 견습생(見習生), 결석생(缺席生), 고교생(高校生), 고학생(苦學生), 국비생(國費生), 낙제생(落第生), 다년생(多年生), 대학생(大學生), 독학생(獨學生), 동급생(同級生), 동기생(同期生), 동창생(同窓生), 모범생(模範生), 문하생(門下生), 복학생(復學生), 수강생(受講生), 수련생(修練生), 수료생(修了生), 수습생(修習生), 수험생(受驗生), 신입생(新入生), 실습생(實習生), 여고생(女高生), 여대생(女大生), 여중생(女中生), 연구생(研究生), 연년생(年年生), 연수생(研修生), 열등생(劣等生), 우등생(優等生), 월년생(越年生), 유학생(留學生), 이년생(二年生), 일년생(一年生), 입시생(入試生), 입학생(入學生), 자취생(自炊生), 장학생(獎學生), 재수생(再修生), 재적생(在籍生), 재학생(在學生), 전교생(全校生), 졸업생(卒業生), 중고생(中高生), 중학생(中學生), 지망생(志望生), 청강생(聽講生), 초년생(初年生), 출석생(出席生), 통학생(通學生), 퇴학생(退學生), 특기생(特技生), 편입생(編入生), 하숙생(下宿生), 훈련생(訓練生)</p>
--	-----------	---